

Beste Nieuwsbrieflezer,

De lente is begonnen, al kunnen we dat aan het weer nog niet echt merken. We merken het wel aan het aantal tochten op aanvraag, waar vanaf deze maand veel belangstelling voor is. Voetbalclubs bedrijfsafdelingen, toneelgezelschappen. We hebben over belangstelling niet te klagen op dit moment. Daarom zijn we ook dringend op zoek naar nieuwe gidsen, die ons team komen versterken. Lijkt het je leuk om je kennis te delen, terwijl je heerlijk aan het wandelen, fietsen of varen bent, neem contact met ons op. Je loopt (of fietst) mee met een ervaren gids en leert al doende. Ervaring is niet vereist, enthousiasme en leergierigheid is genoeg.

Ook kunnen we u melden dat de tochten voor dit jaar tot en met begin juli **nu** op onze website staan (en ook te reserveren zijn). Dus als u geen risico wil lopen dat een tocht vol is, ga naar de site en boek uw favoriete tocht!

Deze nieuwsbrief gaat over een apart stukje Zoetermeer, dat niet iedereen kent: de Schinkelweg en de Horre. Ik wens u veel leesplezier.

Kees Doodeman

Voorzitter Stadsgidsen Zoetermeer

k.doodeman@planet.nl - 06 53395264

0-0-0-0-0

Ditjes en datjes van de Schinkelweg

Een schinkel is een dijk die een hoek maakt met een andere dijk. In dit geval de Zegwaartseweg en de Rokkeveenseweg. Ongeveer 1500 verscheen een eerste aantekening over de weg en in 1900 kwam er bebouwing. Rond 1980 was er naast de bestaande huizen enige nieuwbouw.

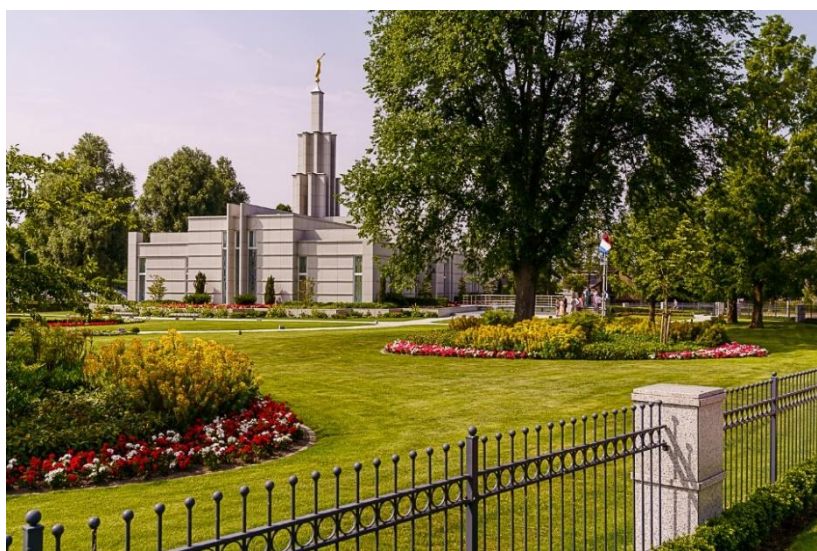


De Schinkelweg ligt in het verlengde van de Dorpsstraat. Een gebroken weg want hij wordt doorsneden door de Schoolstraat. De weg was belangrijk want hij was de doorgang richting Gouda. Het eerste woonhuis was in eerste instantie een warmoezershuis, een tuinder dus. Bijna ernaast lag vroeger de garage van Van Bergen Henegouwen. In 1928 kreeg hij toestemming om een van de eerste buslijnen te openen.

Foto: HGOS/Beeldbank Zoetermeer

De Den Haag-Tempel van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Foto: Wilco Pot

Aan de overkant zie je de Mormoonse tempel met de fraaie tuin. Op de toren staat de engel Moroni. Die verscheen in een droom aan John Smith en gaf hem de opdracht het boek van Mormon te zoeken. Hij vond het boek en vertaalde het in het Engels. Met dit boek verkondigde hij de Mormoonse leer die zich via zendelingen over de wereld verspreidde. Als we de Schoolstraat oversteken valt als eerste het kunstwerk



culture conjunction van Hans van Benthem, op. Het staat in het gras, ver van het trottoir. Het werk is al vele malen verplaatst. Het heeft zelfs in het buitenland gestaan. Als je de details goed wilt zien moet je er van dichtbij naar kijken. Dan zie je minuscule kuiltjes in het beeld die de kunstenaar met een potloodpuntje heeft aangebracht. Op 3 maart 1945 was er een vergissingsbombardement van de Engelsen op de Haagse wijk Bezuidenhout. Van de huizen bleef niet veel over. Na de oorlog gingen veel mensen naar de gebombardeerde Haagse wijk om te kijken of er nog iets van hun gading was. Huizen en tuinen werden gestript. Ook de fraaie deur aan het begin van de Schinkelweg kwam volgens de verhalen uit het Bezuidenhout. Datzelfde huis had ook lang een mooie erker. Die is echter een paar jaar geleden afgebroken. Onze weg vervolgend komen we bij het oude huis van Iompenboer Goedegebuure. In de oorlog ving hij vluchtelingen op, gaf ze een schuilplaats en zette ze aan het werk. Na de oorlog leverde hij als eerste glas aan de tuinders uit de omgeving. Verderop is het pakhuis van kruidenier Boon waar al veel over geschreven is. Het heeft ook nog als tijdelijke school gefungeerd. Hun schoolgebouw was namelijk in de oorlog door de Duitsers gevorderd.

Hier had in dezelfde periode ook de Hoki Pokifabriek een onderkomen gevonden. De bevolking noemde het de Hokus Pokusfabriek. Er werd surrogaatvoedsel gemaakt. Het nam de honger niet weg maar gaf wel een vol gevoel. Er reed ook een bus over de weg en er was later een bushalte bij de losplaats aan het water. In de beginperiode waren er geen vaste haltes. Als je de bus wilde nemen dan bond je een rode boerenzakdoek aan een lantaarnpaal. De chauffeur begreep dan dat er een passagier was. In de nadagen van de postkoets deden de koetspaarden zwaar werk en moesten tussentijds gewisseld worden. Zo'n wisselplaats is er volgens oud bewoners ergens in het midden van de Schinkelweg geweest.



Slager Slootweg – Schinkelweg 77

Foto: Ton Vermeulen HGOS/Beeldbank Zoetermeer

We gaan verder naar het gedeelte dat Den Hoorn werd genoemd. In de volksmond de Horre. Een buurtschap dat zichzelf kon bedruipen en geen dorp werd omdat er geen kerk stond. Er was een bakker, kruidenier, slager, melkboer, een smid en een kolenboer. Ook nog een timmerman en een leerlooier. De mensen hoefden dus niet naar Zegwaard dat verderop lag.

Een herberg die de luis aan de ketting werd genoemd ving veel spiritusdrinkers op, die hier hun

roes uitsliepen. Volgens de overlevering werden bezoekers ontluisd voor ze verder mochten. Na de Franse tijd waren het ex-militairen op weg naar elders die hier een nachtje sliepen. Het is nu zo dat de winkels zijn afgebroken of in huizen veranderd. Den Hoorn lag minder geïsoleerd toen de Schinkelweg werd aangelegd.

In 1867 was de Schinkelweg verzwakt door het turfsteken van het gebied bij de dijk. Het werd verboden om er zware goederen over te vervoeren. Ook ander vervoer werd zoveel mogelijk geweerd.

In 2005 werd de oude machinefabriek aan het eind van de Horre gekraakt door jonge mensen die op zoek waren naar een woning. Het stond al een jaar leeg en de krakers hebben het opgeknapt. Het pand is later toch afgebroken en nu staan er woningen.

Op de overgang naar de Zegwaardseweg lag de weegbrug die in opdracht van de coöperatieve landbouwvereniging De Eendracht werd gebouwd voor de weging van in hoofdzaak granen en bieten. De samenvoeging van Schinkelweg, Zegwaardseweg, Rokkeveenseweg en Bleiswijkseweg wordt een kruisweg genoemd. Niet te verwarren met het gehucht Kruisweg dat in Lansingerland ligt. Begin augustus is er een wandeling met een stadsgids over deze interessante weg. U kunt zich inschrijven via onze website.



Weegbrug De Eendracht

Foto: HGOS/Beeldbank Zoetermeer

Agenda – begin mei

Als lezer van onze Nieuwsbrief willen wij U graag de eerste twee activiteiten aanbieden die begin mei worden gehouden.

3 mei woensdag – vertrekpunt: Dorpsstraat 132 (HGOS) om 10.00 uur

Wandeling – Zoetermeer in oorlogstijd



*Herdenkingsmonument in het Wilhelminapark
(Foto: HGOS / Beeldbank Zoetermeer)*

Hoe waren de oorlogsjaren in Zoetermeer? Is er hevig gevochten? De rol van het Verzet. Wie waren Cornelis van Eerden en John McCormick? De gids vertelt u alles en leidt u langs plaatsen die een rol in de oorlog speelden. Uiteraard ontbreekt een bezoek aan het herdenkingsmonument in het Wilhelminapark niet en we bespreken het monument in het park.

6 mei zaterdag – vertrekpunt: bij de “aardappel-mannetjes” Nederlandlaan/Stadshart om 10.00 uur

Wandeling – De Kunstroute



Laat u verbazen en verrassen hoeveel openbare kunstwerken in en om het centrum van onze stad staan. Waarschijnlijk bent u er al vaak langsgekomen zonder dat het u opviel. Onze gids leidt u er langs en vertelt de details. Op het eind van de tocht lopen we nog even naar binnen bij de nieuwe kunstgarage van Franx.

Deze Nieuwsbrief krijgt u via de website van Gilde Zoetermeer. Uiteraard is ook daar uw privacy gewaarborgd. Mocht u om welke reden dan ook de Nieuwsbrief niet meer willen ontvangen of u hebt een nieuw e-mailadres laat het ons weten en het wordt aangepast, stadsgidsen@gildezoetermeer.nl